

Tvedestrand kommune

Saksframlegg

Arkivsak: 2016/32-2

Arkiv: G21

Saksbeh: Øyvind Johannesen

Dato: 31.08.2016

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
36/16	Livsløpskomite	06.09.2016
125/16	Kommunestyre	13.09.2016

Ambulansetjeneste i Tvedestrand

Rådmannens forslag til vedtak

Tvedestrand kommunestyre mener at det ut fra faglige vurderinger, som reell responstid, avstander, veistandard og antall innbyggere, både faste og et stort antall feriegjester, er et klart behov for å stasjonere egen ambulanse i Tvedestrand. Kommunestyret vurderer at dagens responstid for et klart flertall av innbyggerne i Tvedestrand kommuner er på over 25 minutter.

Kommunestyret sender denne saken over til styret for Østre Agder for nærmere vurdering, før saken sendes videre til SSHF med anmodning om å opprette egen ambulanse i Tvedestrand.

Saksprotokoll i Livsløpskomite - 06.09.2016

Behandling

Rådmannens forslag enstemmig tilrådd.

Innstilling

Tvedestrand kommunestyre mener at det ut fra faglige vurderinger, som reell responstid, avstander, veistandard og antall innbyggere, både faste og et stort antall feriegjester, er et klart behov for å stasjonere egen ambulanse i Tvedestrand. Kommunestyret vurderer at dagens responstid for et klart flertall av innbyggerne i Tvedestrand kommuner er på over 25 minutter.

Kommunestyret sender denne saken over til styret for Østre Agder for nærmere vurdering, før saken sendes videre til SSHF med anmodning om å opprette egen ambulanse i Tvedestrand.

Saksprotokoll i Kommunestyre - 13.09.2016

Behandling

Innstilling fra livsløpskomite enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tvedestrand kommunestyre mener at det ut fra faglige vurderinger, som reell responstid, avstander, veistandard og antall innbyggere, både faste og et stort antall feriegjester, er et klart behov for å stasjonere egen ambulanse i Tvedestrand. Kommunestyret vurderer at dagens responstid for et klart flertall av innbyggerne i Tvedestrand kommuner er på over 25 minutter.

Kommunestyret sender denne saken over til styret for Østre Agder for nærmere vurdering, før saken sendes videre til SSHF med anmodning om å opprette egen ambulanse i Tvedestrand.

Bakgrunn for saken

Rådmannen er blitt bedt av politisk organ å fremme en sak som omhandler ambulansetjeneste i Tvedestrand. Kommuneoverlegen har på oppdrag fra rådmannen innhentet fakta i saken som historikk, status, faglige vurderinger og sett på mulige alternative måter å organisere ambulansetjenesten i Østre Agder. Saken er også drøftet med samhandlingskoordinator i Østre Agder.

Ambulansestrukturen innenfor Sørlandet Sykehus's (SSHF) opptaksområde har nærmest vært uforandret de siste femti årene. En endring ble foretatt i mars 2015 da ambulansen i Gjerstad ble flyttet til Brokelandsheia. SSHF har fremmet overfor Helse Sør-Øst å etablere ambulanse i Tvedestrand, senest i 2005. Faglig begrunnet dokumentasjonen er bl.a. tilgjengelig i en SINTEF rapport fra 2002, hvor det påpekes at det burde være stasjonert ambulanse i Tvedestrand, begrunnet i befolkningsgrunnlag og avstander mellom ambulansestasjoner i området.

I SSHFs opptaksområde er det ambulanse stasjonert i 21 kommuner av i alt 32 kommuner (inkluderer Nissedal og Fyresdal kommune i Telemark). Det er flere større kommuner hvor det ikke er stasjonert ambulanse, eksempelvis Søgne, Songdalen og Kvinesdal kommune i Vest-Agder.

Problemstilling

- Vil kommunestyre anmode SSHF om at det opprettes egen ambulanse lokalisert i Tvedestrand?
- Vil kommunestyre peke på alternativ organisering av ambulansetjenesten i Østre Agder, som kan gi lavere responstid for innbyggerne i Tvedestrand?
- Vil kommunestyre be styret for Østre Agder vurdere denne saken før den fremmes for SSHF?

Faglige merknader/historikk

Gjeldende regelverk på området

Akuttmedisinforskrift ble gjort gjeldende fra mai 2015 gir anbefalinger om prehospitalt responstider (fra det ringer på AMK og til ambulanse er fremme). Her er det anbefalt at 90 prosent av befolkningen skal kunne nås innen 12 minutter i tettbebygde områder og 25 minutter i gråstrøket områder. Det er ikke definert i klartekst hvilke områder som kommer inn under hvilke kategorier.

SSHFs vurdering er at Tvedestrand kommune har en median responstid på 25 minutter, og de mener dette er akseptabelt. Ambulanseoppdrag i kommunen utføres av ambulanser fra Arendal, Risør, Gjerstad og Åmli og velges ofte ut fra hvor i kommunen oppdraget er og tilgjengelige ambulanser.

Nåværende lokalisering av ambulanser i Østre Agder

Ambulansetjenesten i Østre Agder – Området er organisert på følgende måte:

- Grimstad har **en** bil 24/7 (eid av SSHF), plassert i Grimstad sentrum.
- Arendal har **tre** biler, herav 2 er 24/7 og en bil fra 08 – 20, mandag– fredag (eid av SSHF). De er stasjonert på Sørlandet sykehus, Arendal.
- Risør har **en** bil 24/7 (eid av SSHF) som er lokalisert sentrumsnært ved Sørlandets rehabiliteringssenter i Caspersens vei.
- Gjerstad har **en** bil 24/7 (eid privat av Gjerstad ambulansetjeneste), lokalisert ved på Brokelandsheia.
- Åmli har en bil 24/7 eid av SSHF, stasjoner sentrumsnært i Åmli.

Det er til tider lav aktivitet ved flere av basene. Gjennomsnittlig responstid er etter det rådmannen er kjent med følgende (noe usikre tall):

- Gjerstad – SSA = 17 min
- Risør – SSA = 17 min
- Tvedestrand – SSA = 21 min
- Åmli - SSA = 20 min

Vurdering

Tvedestrand kommune er langstrakt geografisk og inkluderer bosetting på flere av øyene. I ytterkantene av kommunene er responstiden tilsvarende Gjerstad og Åmli som har egne stasjoner. I feriemånedene er befolkningsgrunlaget sterkt økende grunnet feriegjester og lang responstid kombinert med så stort befolkningsgrunlag svekker beredskapsevnen betydelig.

SSHFs initiativ om egen stasjon i Tvedestrand, som bygger på bl.a. SINTEF – rapport, viser at det fagelig sett vurderes som nødvendig å ha en egen stasjon i Tvedestrand. Det oppfattes derfor som at fravær av egen ambulanse i Tvedestrand er ressursmessig begrunnet (økonomisk).

Etter rådmannens vurdering er det flere forhold, desentralisert befolkningsstruktur, avstander og veistandard, som taler for at responstiden for innbyggerne i Tvedestrand ikke oppfyller anbefalingene i akuttmedisinforskrift, som er at 90 % av befolkningen skal nås innen 25 minutter i gråstrøket strøk. Dette er anbefalt responstid, men dessverre ikke lovpålagt. Egen ambulanse stasjonert i Tvedestrand vil etter rådmannens vurdering også bedre responstiden vesentlig for innbyggerne på Vegårshei og den østre delen av Arendal. Utbygging av ny E 18 kan bedre noe på responstiden, men ikke vesentlig etter rådmannens vurdering. I utbyggingsperioden for ny E 18 vil det bli økt risiko for ulykker, noe som taler for at det bør stasjoneres ambulanse i Tvedestrand.

Alternative løsninger og konsekvenser

Dersom det skal sees på ulike alternative måte å organisere ambulansetjenesten i Østre Agder på, kan følgende 4 alternative være aktuelle inkl. løsningen med egen ambulanse i Tvedestrand (alternativ 2):

Alternativer	Fordeler og ulemper
Alternativ 1: 0 – alternativ som nå	Fordeler: Sammenlignet med andre områder i landet vurderes tilgjengelighet og responstid til å være forsvarlig. Ulemper: Kommunen er langstrakt med mange hundre øyboere som har særskilt lang vei til sykehus. Responstiden vurderes til å være reelt over 25 minutter for flertallet av innbyggerne i kommunen. I feriemånedene økes befolkningsgrunlaget betydelig.
Alternativ 2: Opprette ny base i Tvedestrand med en ny bil 24/7 på lik linje med Risør og Gjerstad.	Fordeler: Dette vil styrke tilgjengelighet og respons samt sikre samme responstid for innbyggere i Tvedestrand som i de øvrige kommunene i Østre Agder. Ulemper: Initiativene, som ikke er imøtekommet tidligere, tilsier at det kan bli vanskelig å få gjennomslag tross gode faglige argumenter. Årsaken er stramme økonomiske rammer på dette tjenesteområdet i SSHF. Det må tilføres økte økonomiske ressurser for å gjennomføre dette.
Alternativ 3: Flytte bil nr. 3 (dagbil) som er i aktivitet fra kl. 08 - 20) fra Arendal til Tvedestrand og omgjøre den til 24/7-tilgjengelighet	Fordeler: Selv om beredskapen ved en større ulykke i Arendal med behov for tre biler samtidig reduseres noe, vil bil tre stasjonert i Tvedestrand være tilgjengelig raskt, spesielt ved en ulykke på E – 18. Denne bilen er uansett ikke tilgjengelig etter kl. 20 i Arendal, så ved å omgjøre denne til en 24/7 bil vil den totale beredskapsvevnen i Arendal/øst – regionen styrkes. Ulemper: Det vil oppfattes av fagmiljøet ved ambulansetjenesten i Arendal som en svekkelse av beredskapen i det område geografisk som dekker 75 % av alle innbyggerne i Østre Agder (Arendal, Froland og Grimstad). Bil 3 er såpass mye i aktivitet i dag, at den vil likevel ikke være tilgjengelig i Tvedestrand store deler av tiden da den er på oppdrag. Kjøretiden på bil tre må derfor sjekkes ut.
Alternativ 4: Legge ned basene på Brokelandsheia og Caspersensvei og plassere begge bilene på Vinterkjær	Fordeler: Basert på at ressurser til ambulansetjenesten i Østre Agder ikke skal økes, kan dette være en god alternativ løsning for å dekke opp <i>alle</i> kommunene i østregionen forsvarlig. Responstiden for innbyggere i Gjerstad vil øke med omlag 5 minutter, og for innbyggere i Risør vil responstiden øke med 8 minutter (mediantid). For kommunene Tvedestrand og Vegårshei vil responstiden gå ned. Ulemper: Motstanden mot en endring som øker responstiden for innbyggere i Risør og Gjerstad vil møte så mye motstand at det kan være lite realistisk å fremme dette forslaget.

Konklusjon

Etter rådmannens vurdering er det ut fra faglige vurderinger, som reell responstid, avstander, veistandard og antall innbyggere, både faste og et stort antall feriegjester, et klart behov for å stasjonere egen ambulanse i Tvedestrand. Rådmannen vurderer at dagens responstid for et klart flertall av innbyggerne i Tvedestrand kommuner er på over 25 minutter.

Rådmannen vurderer det som lite aktuelt å peke på andre alternativer enn egen ambulanse i Tvedestrand.

Rådmannen vil anbefale at kommunestyret sender denne saken over til styret for Østre Agder for nærmere vurdering, før saken sendes videre til SSHF med anmodning om å opprette egen ambulanse i Tvedestrand.

Tvedestrand, 31.08.2016

Rådmannen
